

АТИПОВИЙ ВАРІАНТ ПЕЧІНКОВИХ ВЕН ТА ЗОНИ ВЕНОЗНОГО ВІДТОКУ

І.В.Вільхова

Кафедра нормальної анатомії (зав. – доц. Ю.Я.Кривко) Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького

Печінкові вени вперше описані Гліссоном, який виявив три великі і багато дрібних вен, що виходять з паренхіми печінки і впадають у нижню порожнисту вену (НПВ). Описані випадки утворення спільної печінкової вени, яка безпосередньо впадає в правий шлуночок. У більшості випадків є три печінкові вени – права, проміжна та ліва, але їх число може досягати 25 [1, 2]. Печінкові вени відкриваються на передній стінці НПВ, в місці її прилягання до заднього краю печінки. Вони дуже короткі, оскільки їх більша частина занурена в печінку. У зв'язку з цим препарувати печінкові вени доволі складно. Для отримання демонстративного матеріалу необхідно на ізольованому препараті розітнути НПВ в тому відділі, де вона зрощена з пе-

чінкою, і тоді на внутрішній поверхні НПВ визначаються устя печінкових вен різного діаметра. Місця виходу печінкових вен називають вторинними воротами печінки [3, 4]. Права печінкова вена збирає кров з правої частки печінки, ліва – з лівої та квадратної, а проміжна – з хвостатої, квадратної часток і частково з правої часток. Хвостата частка часто дренирується численними додатковими печінковими венами [5].

Під час препарування одного органокмплексу печінки з правою, лівою та проміжною печінковими венами виявлено устя шести додаткових печінкових вен (ДПВ), які розташовувалися значно нижче основних вен на передній та бокових стінках НПВ (рис. 1). Два устя ДПВ більшого діаметра

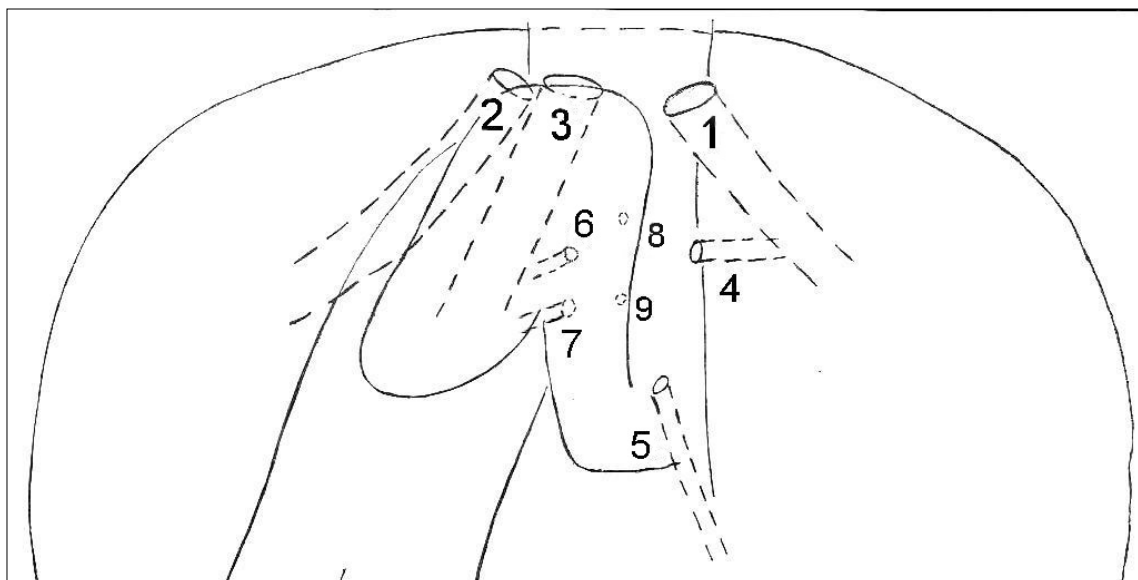

Рис. 1. Атиповий варіант печінкових вен

1 – права печінкова вена; 2 – ліва печінкова вена; 3 – проміжна печінкова вена; 4 – права верхня додаткова печінкова вена; 5 – права нижня додаткова печінкова вена; 6 – ліва верхня додаткова печінкова вена; 7 – ліва нижня додаткова печінкова вена; 8 – проміжна верхня додаткова печінкова вена; 9 – проміжна нижня додаткова печінкова вена.

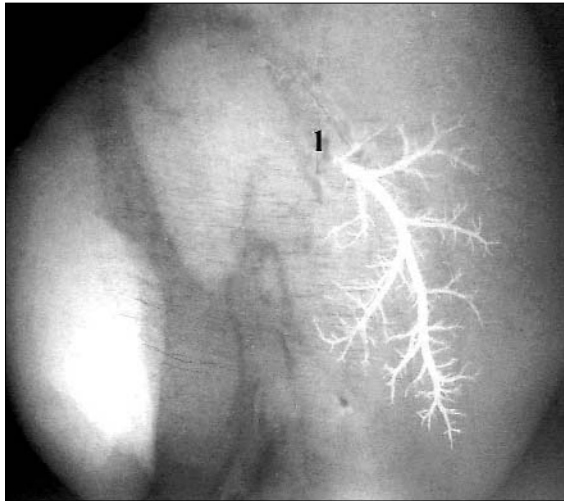

Рис. 2. Контрастна венограма. Права нижня додаткова печінкова вена (1).

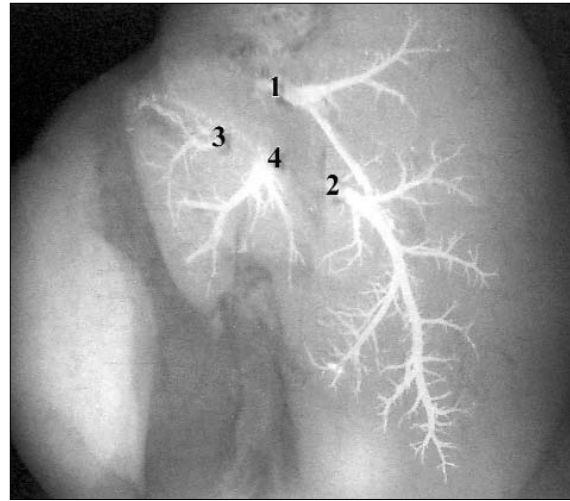

Рис. 3. Контрастна венограма. Права верхня додаткова печінкова вена (1), права нижня додаткова печінкова вена (2), ліва верхня додаткова печінкова вена (3), ліва нижня додаткова печінкова вена (4).

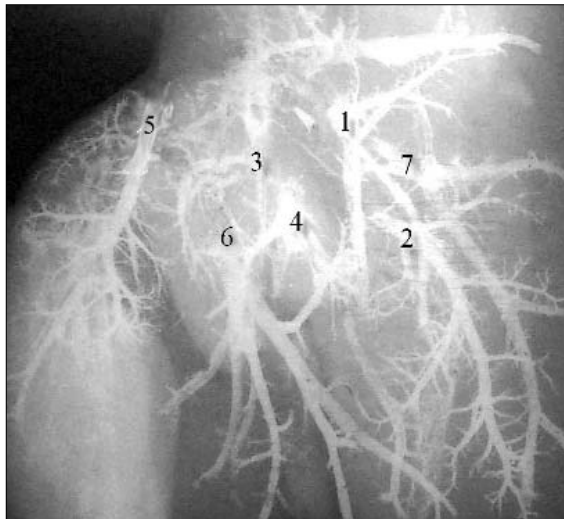

Рис. 4. Контрастна венограма. Права верхня додаткова печінкова вена (1), права нижня додаткова печінкова вена (2), ліва верхня додаткова печінкова вена (3), ліва нижня додаткова печінкова вена (4), ліва печінкова вена (5), проміжна вена (6), права печінкова вена (7).

знаходяться на внутрішній поверхні правої стінки НПВ на 4 см (права верхня додаткова печінкова вена) та 7 см (права нижня додаткова печінкова вена) нижче устя правої печінкової вени. Відстань між ними становить 3 см. Вени виходять з паренхіми правої частки печінки й одразу впадають у НПВ. Два устя ДПВ меншого діаметра виявлено на внутрішній поверхні лівої стінки НПВ на 4 см (ліва верхня додаткова печінкова вена) та 5,5 см (ліва нижня додаткова печінкова вена) нижче устя проміжної печінкової вени.

Відстань між ними становить 1,5 см, їх стовбури виходили з паренхіми хвостатої частки. На внутрішній поверхні передньої стінки НПВ візуалізуються два устя ДПВ найменшого діаметра на 3 см (проміжна верхня додаткова печінкова вена) та 5 см (проміжна нижня додаткова печінкова вена) нижче устя проміжної печінкової вени. Відстань між ними становить 2 см. Отже, в межах печінкової борозни НПВ в неї впадає 9 печінкових вен.

На основі селективної ін'єкції печінкових вен рентгенконтрастними речовинами з подальшою рентгенографією визначені зони венозного відтоку основних та ДПВ відповідно до класифікації Couinaud. Ліва печінкова вена являє собою венозний колектор лівої частки печінки, зокрема бічного переднього та бічного заднього сегментів. Проміжна печінкова вена має дві групи приток. Одна група виходила з правої частки печінки, а саме, з переднього присереднього сегмента, а друга – з квадратної частки печінки (з присереднього переднього сегмента лівої частки печінки). Права печінкова вена забезпечує відтік крові з бічного переднього та бічного заднього, присереднього переднього та присереднього заднього сегментів правої частки печінки. Дві праві ДПВ, які виходять з паренхіми правої частки печінки являють собою додаткові венозні колектори присереднього переднього та присереднього зад-

нього сегментів правої частки печінки. З хвостатої частки (з присереднього заднього сегмента лівої частки печінки) венозний відтік забезпечують дві ліві ДПВ (рис. 2-4).

Отже, наше дослідження демонструє один з атипових варіантів кількості печінко-

вих вен. Праві додаткові печінкові вени дрениують передній присередній та задній присередній сегменти правої частки печінки. Ліві додаткові печінкові вени дрениують присередній задній сегмент лівої частки печінки (хвостату частку).

Література

1. Winsay D.T. *Functional human anatomy*. – St. Louis: Mosby, 1996. – 821 p. 2. Воробьев В.П. *Атлас анатомии человека*. – Минск: Литература, 1998. – 1472 с. 3. *Новый атлас анатомии человека: Пер. с англ. / Под ред. Т.Маккрекена, Р.Уолкера*. – М.: ООО "Астрель", 2002. – 339 с. 4. Рылюк А.Ф. *Топографическая анатомия и хирургия органов брюшной полости: Практ. пособие – 2-е изд., стереот.* – Минск: Выш. шк., 1997. – 319 с. 5. Большаков О.П., Семенов Г.М. *Оперативная хирургия и топографическая анатомия: Практикум*. – СПб.: Питер, 2001. – 880 с.

АТИПОВИЙ ВАРІАНТ ПЕЧІНКОВИХ ВЕН ТА ЗОНИ ВЕНОЗНОГО ВІДТОКУ

I.V.Vilkhova

Резюме. Методами препарування та ін'єкції печінкових вен рентгеноконтрастними речовинами виявлено дев'ять печінкових вен, які впадали в нижню порожнисту вену, та зони їх дренивання.

Ключові слова: печінка, сегменти, печінкові вени.

ATYPICAL VARIANT OF HEPATIC VEINS AND THE ZONE OF VENOUS OUTFLOW

I.V.Vilkhova

Abstract. The author has detected nine hepatic veins that flowed into the inferior vena cava and the zones of their drainage by means of preparation methods and an injection of the hepatic veins with radioopaque substances.

Key words: liver, segments, hepatic veins.

Danylo Halytskyi National Medical University (L'viv)

Надійшла в редакцію 07.04.2004 р.